

Fortumin vuosikertomus 2014

Fortum on vahvasti kestävään kehitykseen sitoutunut energiayhtiö. Pyrimme vastaamaan asiakkaidemme tarpeisiin tuottamalla, myymällä ja jakelemalla vähäpäästöistä sähköä ja lämpöä sekä tarjoamalla energia-alan asiantuntijapalveluja.

Hyödykemarkkinariskit

Hyödykemarkkinariskit johtuvat sähkön, polttoaineiden ja ympäristöystävällisten tuotteiden markkinahintojen ja volyymien vaihtelusta. Konsernissa käytetään näiden tuotteiden markkinariskien kvantifiointiin useita eri menetelmiä, kuten Profit-at-Risk ja Value-at-Risk-analyseja huomioiden tuotteiden keskinäiset riippuvuudet. Lisäksi tehdään stressitestejä, joilla arvioidaan suurten hinnanmuutosten vaikutusta Fortumin tulokseen.

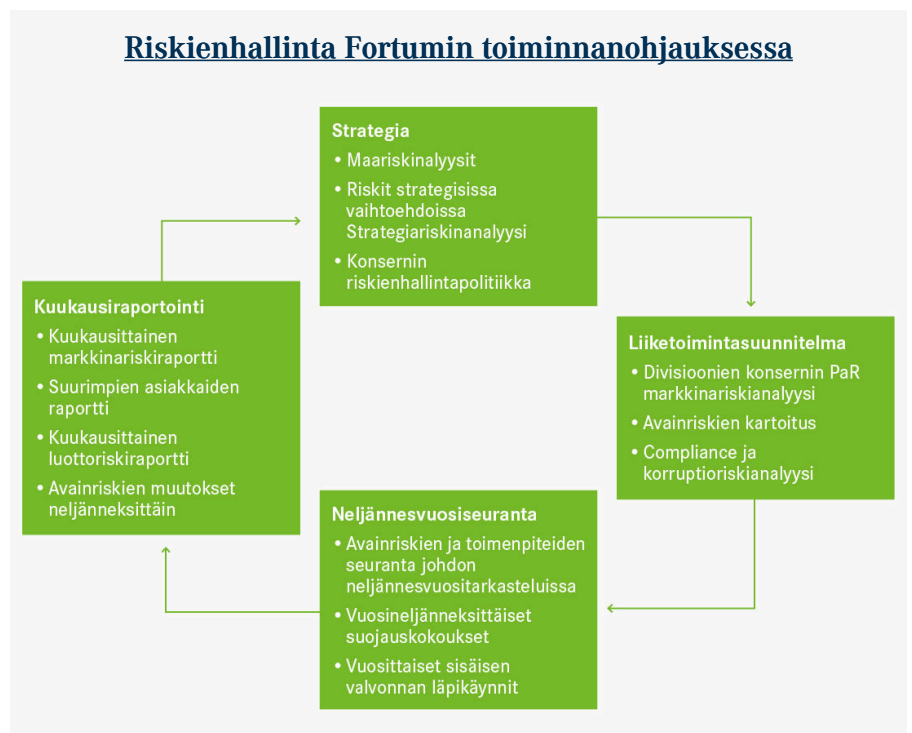
Fortum suojaa osan hyödykemarkkinariskeistään konsernin suojausohjeistuksen mukaisesti. Riskinottoa rajoittavat riskinottovaltuudet, jotka sisältävät volyymi- ja Profit-at-Risk -limitit sekä stop loss -limitit. Konsernin minimitulosta Profit-at-Riskin muodossa seurataan systemaattisesti johdon toimesta, jotta varmistetaan Fortumin kyvystä suoriutua taloudellisista velvollisuuksistaan huonontamatta rahoitusasemaa. Minimituloksen kehittymistä seurataan neljännesvuosittain ja kuukausiraportoinnissa.

Konsernin riskienhallintajohtaja on hyväksynyt kaikki uudet tuotteet ja markkinapaikat, joita käytetään suojaustoiminnassa ja kaupankäynnissä.

Lisätietoa suojausasteista, positioista, herkkyyksistä ja avoimista johdannaissopimuksista katso tilinpäätöksen [liitetieto 3 Rahoitusriskien hallinta](#).

Sähkön hinta- ja volyyimiriskit

Sähkömarkkinoiden hintakehitys ja volyyminmuutokset vaikuttavat pääasiassa Fortumin sähköntuotanto- ja myyntiliiketoimintoihin. Kilpailukykyisillä markkinoilla, kuten pohjoismaissa, hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Lyhyellä aikavälillä sähkön hintaan pohjoismaisilla markkinoilla vaikuttavia tekijöitä ovat vesitilanne, lämpötila, hiilidioksidin päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinta sekä vienti- ja tuontitilanne.

Pohjoismaissa sähkön- ja lämmöntuotannon, asiakasmyynnin ja sähkönjakelun volyymit vaihtelevat esimerkiksi vesitilanteen ja lämpötilan muutosten vuoksi. Epävarmuus ydinvoimavolyymeissa on kasvanut viime vuosina johtuen venyneistä ylläpitoseisokeista ja kapasiteetin lisäyksen myöhästymisestä etenkin yhteisomisteisissa laitoksissa Ruotsissa.

Sähkön hintariskiltä ja volyyimiriskiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla, joista suurin osa on pohjoismaisessa sähköpörssissä, NASDAQ Commodities:ssä

(Nord Pool) kaupankäynnin kohteena olevia sähköjohdannaissopimuksia. Suojauksen tavoitteena on sähkön hintamuutosten vaikutuksien vähentäminen kasvavirtaan ja minimitulostavoitteiden takaaminen, jotta taloudelliset sitoumukset voidaan kattaa. Suojausstrategiat tehdään sekä lyhyelle että pitkälle aikavälille, ja trading -yksikkö toteuttaa näitä strategioita valtuuksiensa puitteissa. Suojausstrategioiden tehokkuutta tarkistetaan jatkuvasti, koska sähkön ja muiden hyödykkeiden markkinahinnat sekä vesitilanne muuttuvat.

Venäjällä sähkön hinta ja kapasiteettimyynnit muodostavat pääasiallisen markkinariskin. Markkinoiden vapautuminen on edennyt suunnitellusti ja sähkön hinta korreloi pitkälti kaasun hinnan kanssa. Suojaus tehdään pääosin säänneltyjen bilateraaliosopimusten avulla. Fortum kartoittaa mahdollisuuksia

hyödyntää kehittyvää finanssimarkkinaa sähkön hintariskin hallinnassa.

Hiilidioksidin päästöoikeuksiin ja muihin ympäristöystävällisiin tuotteisiin liittyvät riskit

Euroopan Unionissa on otettu käyttöön päästökauppajärjestelmä, jolla rajoitetaan hiilidioksidipäästöjen määrää. Päästökauppajärjestelmä lähentää pohjoismaisen markkinan osaksi eurooppalaista markkinaa. Tämän lisäksi Ruotsissa, Norjassa ja Puolassa on omat kauppajärjestelmät ympäristöystävällisille tuotteille. Tällaisia kauppajärjestelmiä ei vielä ole Venäjällä. Päästöoikeuksien ja muiden ympäristöystävällisten tuotteiden hintaan vaikuttaa pääasiassa kysynnän ja tarjonnan tasapaino.

Osaan Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta sovelletaan päästökauppajärjestelmän vaatimuksia.

Fortum hallinnoi hiilidioksidin päästöoikeuksien hintariskiä käyttämällä hiilidioksidijohdannaisia sekä varmistamalla, että tuotannosuunnittelussa otetaan huomioon kaikki päästöoikeuksista aiheutuvat kustannukset.

Polttoaineen hinta- ja volyyimirikit

Lämmön- ja sähköntuotanto vaatii polttoaineita, joita ostetaan maailmanlaajuisilta tai paikallisilta markkinoilta. Tärkeimmät konsernin käyttämät polttoaineet ovat uraani, hiili, maakaasu, turve, öljy ja monet biopolttoaineet, kuten puupelletit.

Maailmanlaajuisesti kaupankäynnin kohteena olevilla tuotteilla kuten hiilellä ja öljyllä, hinnan epävarmuus on isoin yksittäinen tekijä. Tuotteiden hintoihin vaikuttaa suuresti kysynnän ja tarjonnan epätasapaino, joka voi aiheutua esimerkiksi kasvaneesta kysynnästä kehittyvillä markkinoilla, luonnonkatastrofista tai tuotantorajoituksista maissa, joissa on poliittisia tai yhteiskunnallisia levottomuuksia. Venäjällä pääasiallinen

polttoaine sähkön- ja lämmön tuotannossa on maakaasu. Maakaasun hinta on osittain säännösteltyä, joten hinnanmuutoksen vaikutukset ovat rajalliset. Paikallisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevilla tuotteilla, kuten biopolttoaineilla, volyyimiriski saattaa olla merkittävämpi, koska riittävälaatuisten raaka-aineiden toimittajia voi olla rajattu määrä. Johtuen Venäjän pakotteista ja maan taloudellisesta kehityksestä, riskit liittyen raaka-ainatuontiin Venäjältä ovat lisääntyneet.

Polttoaineisiin liittyvä hintariski on rajallinen, koska Fortum voi joustavien tuotantovaihtoehtojensa johdosta käyttää eri polttoaineita vallitsevien markkinaolojen mukaan, ja joissakin tapauksissa tämä riski on siirrettävissä asiakkaalle. Jäljelle jääneitä polttoaineiden hintariskejä minimoidaan kiinteähintaisilla, ennustettua kulutusta vastaavilla ostoilla. Kiinteähintaiset ostot voivat olla fyysisiä toimituksia, tai ne voivat liittyä markkinariskisuojuuksiin.